

Opis założeń do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010

Status:

Obszar Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 wyznaczony został na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.1992.206.7) tj. na mocy Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującej pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2007) 5403) (Dz. U. UE. L 12/383 z 15.1.2008). W swej obecnej formie został zatwierdzony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja w Dolinie Górnej Narwi (PLH200010) (Dz.U.2022.409).

Obszar Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi posiada obowiązujący Plan Zadań Ochronnych (PZO) ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 (Dz. U. Woj. Podl. z 2014 r., poz. 2339).

Położenie administracyjne:

Województwo podlaskie; powiat: białostocki: gmina Juchnowiec Kościelny (gmina wiejska), Łapy (gmina miejsko-wiejska), Michałowo (gmina miejsko-wiejska), Poświętne (gmina wiejska), Suraż (gmina miejsko-wiejska) i Zabłudów (gmina miejsko-wiejska); powiat bielski: gmina Bielsk Podlaski (gmina wiejska), Wyszki (gmina wiejska); powiat hajnowski: gmina Czyże (gmina wiejska), Narew (gmina wiejska), Narewka (gmina wiejska).

Tabela 1. Powierzchnia gmin i Obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 (w oparciu o dane PZGiK - Państwowy Rejestr Granic i Powierzchni Jednostek Podziałów Terytorialnych Kraju (PRG) – stan na 14 stycznia 2025).

L.p.	Gmina	Powiat	Powierzchnia w ha		Udział % powierzchni Ostoi w Dolinie Górnej Narwi w całkowitej powierzchni gminy
			całkowita	w obrębie Ostoi w Dolinie Górnej Narwi	
1.	Juchnowiec Kościelny	białostocki	17177,09	662,31	3,86%
2.	Łapy	białostocki	12765,22	353,98	2,77%
3.	Michałowo	białostocki	41002,64	1292,16	3,15%
4.	Poświętne	białostocki	11457,55	1442,06	12,59%
5.	Suraż	białostocki	7661,41	2402,01	31,35%



Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

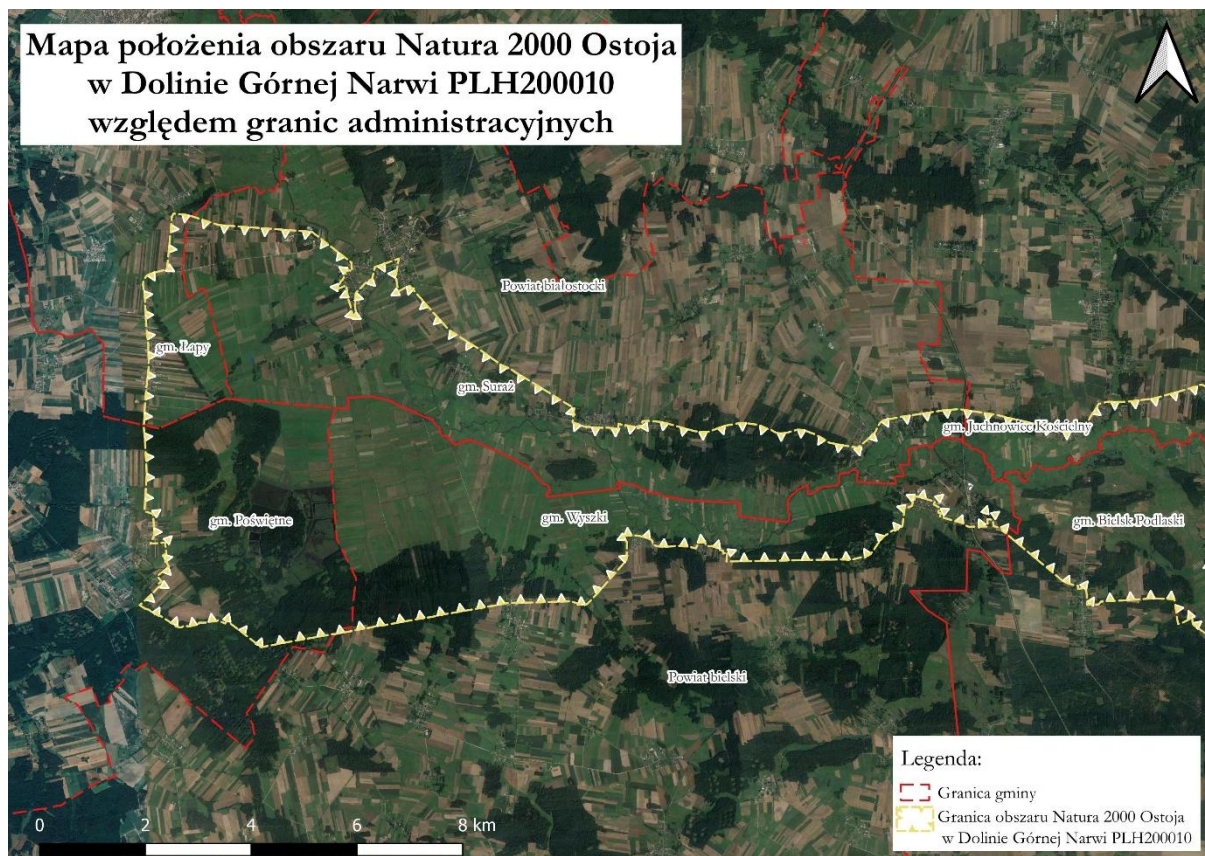


Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



6.	Zabłudów	białostocki	33974,51	754,84	2,22%
7.	Bielsk Podlaski	bielski	42994,33	1709,24	3,98%
8.	Wyszki	bielski	20620,21	2337,78	11,34%
9.	Czyże	hajnowski	13450,28	394,38	2,93%
10.	Narew	hajnowski	24152,67	6258,76	25,91%
11.	Narewka	hajnowski	33899,19	1470,14	4,34%
			Σ	19077,66 ¹	



Mapa 1. Mapa położenia obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 względem granic administracyjnych – arkusz I.

¹ Niewielka rozbieżność pomiędzy całkowitą powierzchnią SOO Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 podaną w SDF (19090,18 ha), a wynikającą z danych PZGiK wiąże się z dokładnością materiałów użytych do poszczególnych opracowań (różnica to 12,52 ha, co stanowi 0,6 ‰).



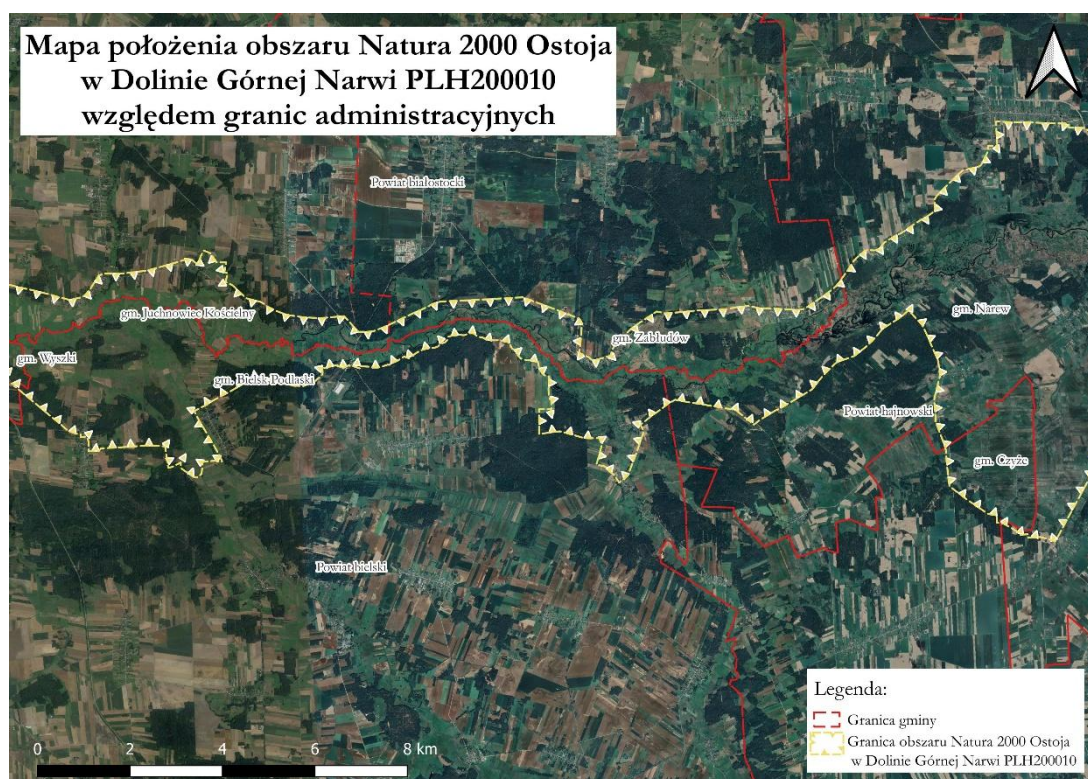
Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską





Mapa 2. Mapa położenia obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 względem granic administracyjnych – arkusz II.



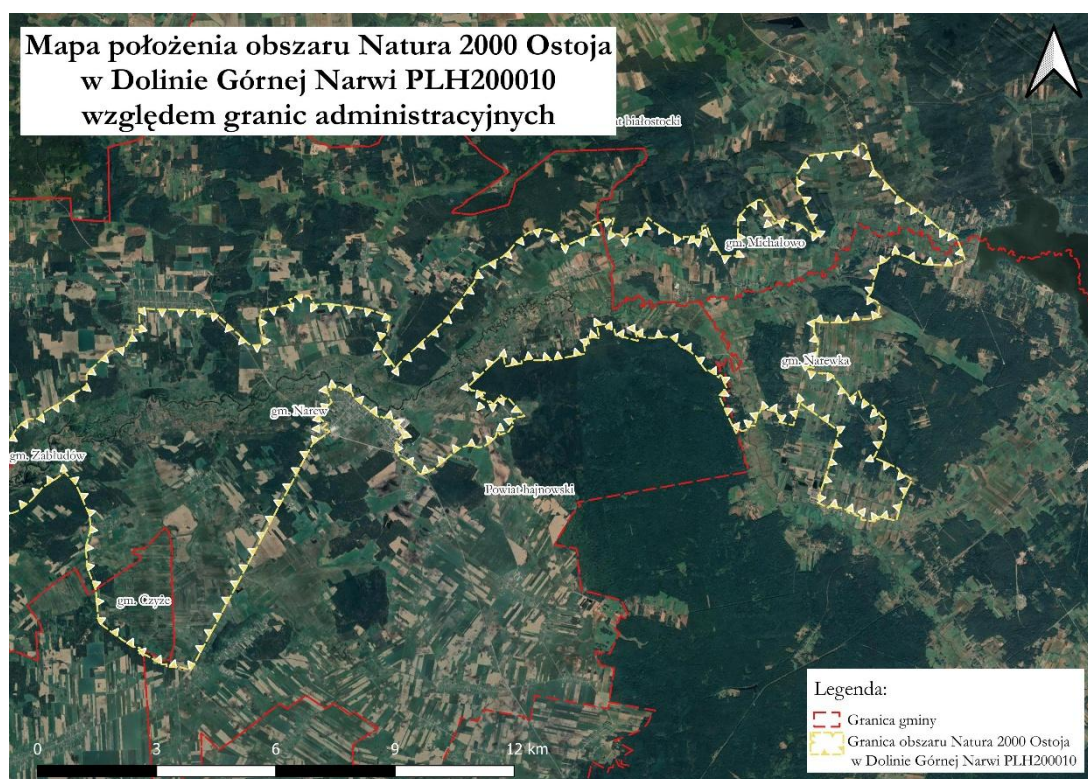
Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską





Mapa 3. Mapa położenia obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 względem granic administracyjnych – arkusz III.

Istniejące formy ochrony:

Obszary Natura 2000: Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010, Dolina Górnej Narwi PLB200007.

Parki narodowe: brak.

Parki krajobrazowe: brak.

Obszary chronionego krajobrazu: OChK Puszcza Białowieska, OChK Dolina Narwi.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: brak.

Rezerваты przyrody: rezerwat przyrody Strabla.

Stanowiska dokumentacyjne: brak.

Użytki ekologiczne: użytek bez nazwy (PL.ZIPOP.1393.UE.2005092.261), użytek bez nazwy (PL.ZIPOP.1393.UE.2005092.262).



Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Tabela 2. Powierzchnia pozostałych obszarów chronionych w granicach Obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010².

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Powierzchnia w ha		Udział % powierzchni położonej w Ostoje w Dolinie Górnej Narwi
			Całkowita	W obrębie Ostoje w Dolinie Górnej Narwi	
1.	Obszar Chronionego Krajobrazu	Dolina Narwi	42171,86	12440,29	29,50%
2.	Obszar Chronionego Krajobrazu	Puszcza Białowieska	76577,22	675,11	0,88%
3.	Obszar Specjalnej Ochrony	Dolina Górnej Narwi	18372,30	18372,29	100,00%
4.	Rezerwat Przyrody	Strabla	92,08	92,08	100,00%
5.	Użytek ekologiczny	Bez nazwy (PL.ZIPOP.139 3.UE.2005092.261)	3,52	3,52	100,00%
6.	Użytek ekologiczny	Bez nazwy (PL.ZIPOP.139 3.UE.2005092.262)	20,14	20,14	100,00%

² W oparciu o dane GDOŚ udostępnione w usłudze WFS pod adresem: <https://bankdanych.gdos.gov.pl/backend/wfs>, data pozyskania danych 28.05.2025.



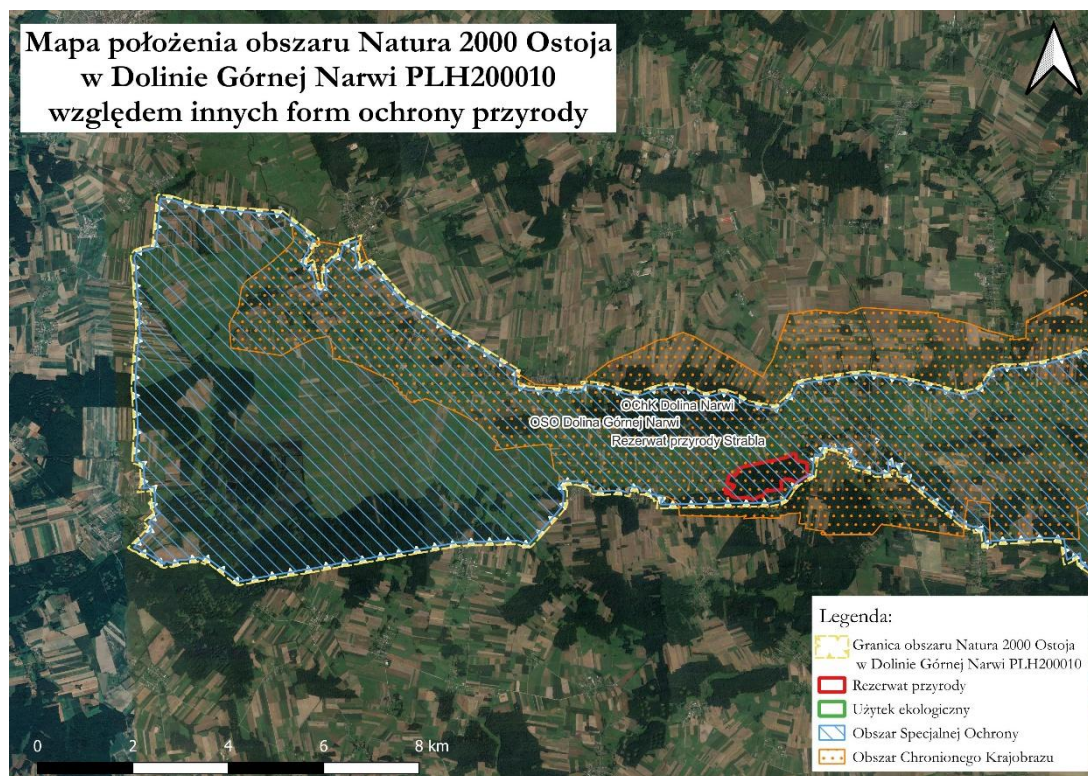
Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską





Mapa 4. Mapa położenia obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 względem innych form ochrony przyrody – arkusz I.



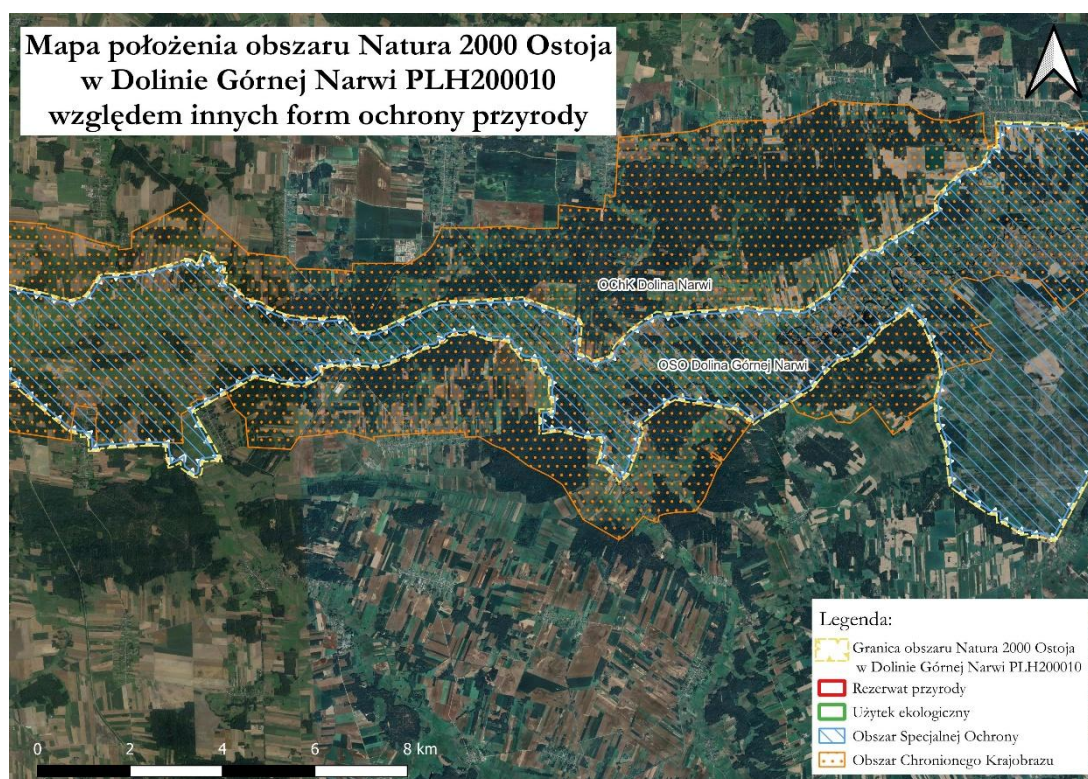
Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską





Mapa 5. Mapa położenia obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 względem innych form ochrony przyrody – arkusz II.



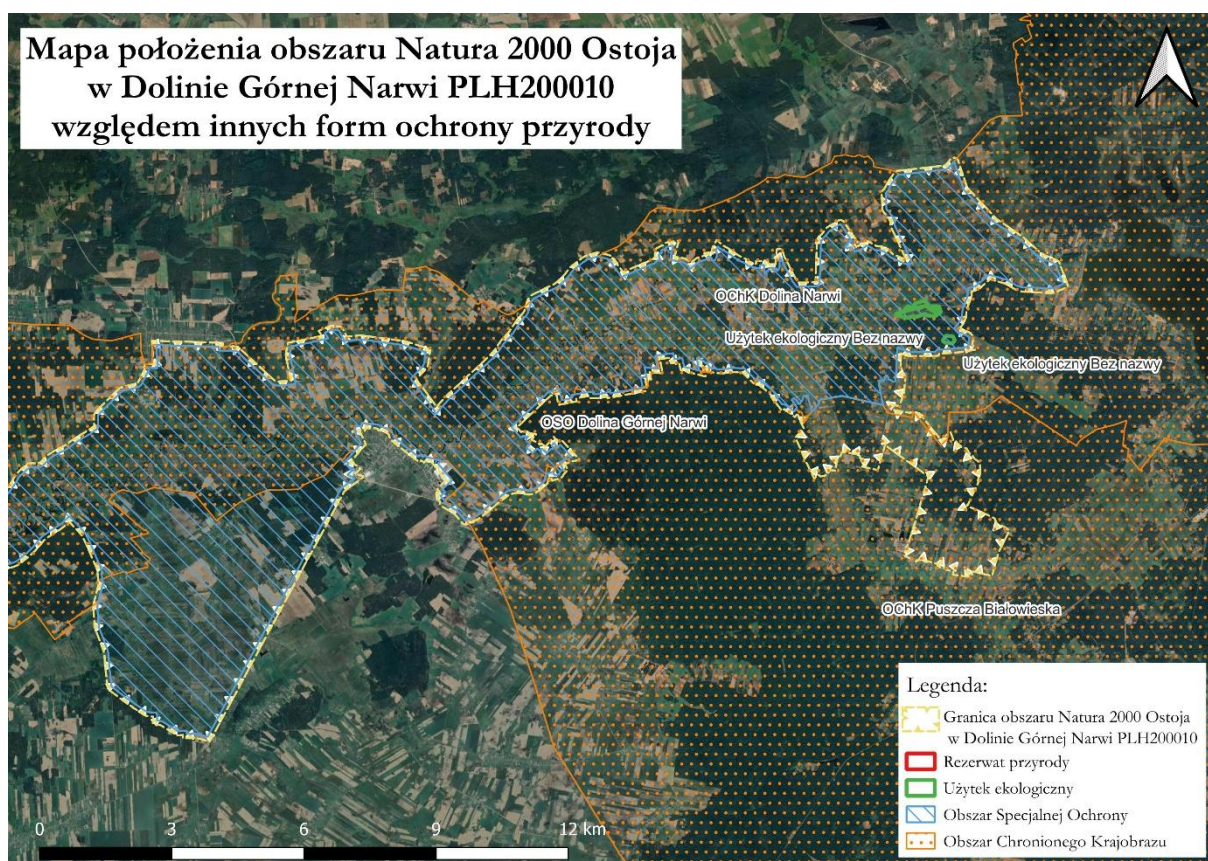
Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską





Mapa 6. Mapa położenia obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 względem innych form ochrony przyrody – arkusz III.

Opis obszaru:

Obszar Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 obejmuje ok. 65-kilometrowy odcinek doliny górnej Narwi od mostu w Bondarach (ok. 500 m od zapory i zbiornika Siemianówka) na wschodzie, aż po miejscowość Suraż na zachodzie. Prócz doliny Narwi obszar obejmuje również kilka ujściowych odcinków jej dopływów, m.in. Lizy (wraz z dużym kompleksem stawów rybnych), Orlanki, Łoknicy, Rudni, Małynki, Narewki i Rudnika, a także kompleks łąk pod Starym Lewkowem oraz w sąsiedztwie Dorotyńki i Tyniewicz. Całkowita powierzchnia obszaru wg. aktualnego SDF to 19090,18 ha.

Ostoja leży w obrębie 3 powiatów – białostockiego, hajnowskiego i bielskiego. Charakteryzuje się niewielką gęstością zabudowy. W jej bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się kilka niewielkich miejscowości, z których największe to wieś Narew oraz miasteczko Suraż. Mniej więcej w środkowej części przecina ją prostopadle droga krajowa nr 19.

Ostoja w Dolinie Górnej Narwi stanowi ważny korytarz ekologiczny, łączący Narwiański Park Narodowy na północnym zachodzie i Puszcę Białowieską na południowym wschodzie. W obrębie obszaru znajduje się jeden rezerwat przyrody – Strabla, powołany dla ochrony rzadkiej awifauny.



Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Kondrackiego (2002) omawiany odcinek Narwi obejmuje mezoregion Dolina Górnej Narwi, którego wschodni kraniec (obejmujący m.in. źródła Narwi) wykracza poza granice Polski. Narew płynie tu niezbyt szeroką (maksymalnie ok. 3 km szerokości) pradoliną, związaną ze stadiem Wkry zlodowacenia warciańskiego. Dno doliny jest w większości zabagnione, wypełnione żwirami, piaskami i mułkami rzecznyymi, a w wielu miejscach także torfami niskimi. Koryto rzeki na omawianym odcinku ma naturalny lub zbliżony do naturalnego przebieg – silnie meandruje, a miejscami ma charakter rzeki anastomozującej. W dolinie występują liczne starorzecza i rozlewiska.

Większość doliny zajęta jest przez mozaikę rozległych szuwarów turzycowych, mozgowych, mannowych i trzcinowych oraz łąk i pastwisk. Tylko miejscami występują fragmenty lasów i zakrzaczeń – głównie łęgów olszowo-jesionowych i zarośli wierzb szerokolistnych w miejscach wilgotnych oraz monokultur sosnowych na wyżej położonych krawędziach doliny. Miejscami w obrębie doliny występują wydmy, które obecnie w większości są już ustabilizowane i w dużej mierze zalesione. Na części z nich nadal jednak występują murawy napiaskowe.

Od północy, dolina Narwi graniczy z Wysoczyzną Białostocką, a od południa z Równiną Bielską. W sąsiedztwie omawianego obszaru obydwa te mezoregiony charakteryzują się niezbyt urozmaiconą rzeźbą terenu. W większości występują tu rozległe sandry, budowane przez piaski i żwiry wodnolodowcowe, pokryte mozaiką małopowierzchniowych pól uprawnych i niewielkich fragmentów lasów – głównie młodych monokultur sosnowych, posadzonych na gruntach porolnych. Jedynie między Surazem a Rybołami (na północ od doliny Narwi) występuje rozleglejszy fragment moreny zbudowanej z glin zwałowych.

Aktualne przedmioty ochrony obszaru:

Wysoka naturalność doliny, niewielki stopień zabudowy, znaczna niedostępność i obniżona penetracja przez człowieka sprawiły, że obszar charakteryzuje się występowaniem licznych siedlisk i gatunków objętych Dyrektywą Siedliskową. Obecnie uznaje się, że w obszarze występuje 9 typów siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony: 2330 (murawy napiaskowe), 3150 (starorzecza), 6120 (murawy ciepłolubne), 6410 (łąki trzęślicowe), 6510 (łąki świeże), 7230 (torfowiska alkaliczne), 91D0 (bory i lasy bagienne), 91E0 (łęgi) i 91F0 (łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe) oraz 4 typy siedlisk przyrodniczych niebędące przedmiotem ochrony obszaru: 7140 (torfowiska przejściowe i trzęsawiska), 91T0 (bory chrobotkowe), 9170 (grądy subkontynentalne), 9190 (kwaśne dąbrowy). Spośród wyżej wymienionych największą powierzchnię zajmują łęgi wierzbowe topolowe olszowe i jesionowe (91E0), grądy subkontynentalne (9170), bory i lasy bagienne (91D0) oraz murawy napiaskowe na wydmach (2330).

Ponadto wykazano tu 7 gatunków stanowiących przedmiot ochrony w obszarze: 1337 (*Castor fiber*), 1355 (*Lutra lutra*), 1166 (*Triturus cristatus*), 1188 (*Bombina bombina*), 2484 (*Eudontomys mariae*), 1145 (*Misgurnus fossilis*), 5339 (*Rhodeus amarus*) oraz 5 gatunków chronionych na mocy Dyrektywy Siedliskowej, lecz niebędących przedmiotem ochrony: 1308 (*Barbastella barbastellus*), 1318 (*Myotis dasycneme*), 1324 (*Myotis myotis*), 1352 (*Canis lupus*) oraz 1220 (*Emys orbicularis*).



Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Podczas prac nad projektem aktualizacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lista przedmiotów ochrony na skutek weryfikacji może ulec zmianie.

Ponadto, w toku dalszych prac nad projektem PZO, w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010, zostanie poddane analizie, czy istnieje konieczność wskazania kluczowych przedmiotów ochrony, decydujących o wyznaczeniu danych obszarów Natura 2000. Dla gatunków lub siedlisk przyrodniczych uznanych za kluczowe ochrona będzie zaplanowana priorytetowo, zaś w przypadku konfliktów między celami ochrony będą one rozstrzygane na rzecz gatunków kluczowych.

Obszar objęty Planem:

Aktualizacja planu zadań ochronnych dotyczyć będzie całego obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010, gdyż stwierdzono, że nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody do nieobejmowania części obszaru projektem PZO.

W obszarze Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 nie znajdują się parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe lub nadleśnictwa, dla których obowiązują plany ochrony, zadania ochronne lub plany urządzenia lasu o zakresie, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Czym jest plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000:

Plany zadań ochronnych (PZO) są sporządzane i realizowane dla obszarów Natura 2000 w celu zapewnienia docelowego stanu zachowania przedmiotów ochrony danego obszaru i zachowania integralności sieci Natura 2000. Podstawą prawną ich tworzenia jest art. 28 ust. 13 ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890). Szczegółowy tryb sporządzania i zakres prac określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. 2010 nr 34 poz. 186 z późn. zm).

Pierwszy plan zadań ochronnych sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub zachodzi konieczność jego aktualizacji, w szczególności w wyniku oceny aktualności PZO, którą Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska sporządza i przekazuje Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska nie rzadziej niż co 6 lat.

Sporządzający projekt PZO umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu.

Sporządzający projekt PZO, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o



Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

PZO ustanawia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- a) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- b) b) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- c) cele działań ochronnych;
- d) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących ochrony czynnej siedlisk gatunków, monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.
- e) wskazania do zmian w istniejących innych dokumentach planistycznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.
- f) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

PZO jest więc instrumentem planistycznym, środkiem do skutecznej ochrony sieci Natura 2000 i chronionych w niej przedmiotów ochrony, w przypadku Specjalnego Obszaru Ochrony (SOO) – ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków. PZO dla SOO Natura 2000 powinien generować następujące skutki:

- a) osiągnięcie celów ochrony określonych w PZO dla poszczególnych przedmiotów ochrony;
- b) utrzymanie lub zwiększenie integralności sieci Natura 2000;
- c) utrzymanie lub poprawę stanu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony obszaru;
- d) ograniczenie lub wykluczenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony i ich siedlisk;
- e) umożliwienie rolnikom i zarządom terenu łatwego uzyskania wsparcia finansowego w zamian za działania ograniczające ew. produkcję oraz zmierzające do poprawy stanu zachowania siedlisk, a także gatunków roślin i zwierząt występujących na ich gruntach;
- f) zwiększenie świadomości lokalnych społeczności na temat korzyści płynącej z ochrony zasobów przyrodniczych obszaru.



Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW):

W ramach prac nad projektem PZO zaplanowano cykl spotkań konsultacyjnych z udziałem lokalnej społeczności. Przedstawiciele zainteresowanych osób oraz podmiotów, których projekt PZO bezpośrednio dotyczy lub którzy mają wpływ na sposób realizacji ustaleń projektu PZO, będą mieli możliwość brania udziału w opracowaniu projektu PZO jako członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW).

Skład ZLW może ulegać zmianom w trakcie prac w zależności od bieżących potrzeb. W pracach nad projektem PZO przewidziano 3 spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy.

Informacja o postępie prac:

Informację na temat bieżącego stanu prac nad projektem PZO będzie można uzyskać za pośrednictwem strony internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku: <https://www.gov.pl/web/rdos-bialystok/opracowanie-planow-zadan-ochronnych>

Wnoszenie uwag i wniosków będzie możliwe w formie pisemnej oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, 15-554 Białystok, ul. Dojlidy Fabryczne 23 lub drogą elektroniczną na adres e-mail: biuro@bialystok.rdos.gov.pl, lub w formie ustnej do protokołu w siedzibie RDOŚ w Białymstoku po uprzednim umówieniu wizyty pod numerem telefonu: 85 74-06-981.

Literatura:

1. Banaszuk H. 1987. Zależność układu przestrzennego, wykształcenia litologicznego i cech profilowych mad od budowy geomorfologicznej doliny zalewowej rzek niżowych na przykładzie odcinka doliny Narwi. Roczn. Glebozn. 1987 t. 38 z. 3 s. 103-119.
2. Churski T., Churska Cz. 1991. Przeobrażenia zachodzące na zmeliorowanych hydrogenicznych siedliskach doliny Górnej Narwi. Wiad. IMUZ 1991 I. 16 z. 3. s. 213-237.
3. Czerepko J. 2011. Zmiany roślinności na siedliskach mokradeł leśnych północno-wschodniej Polski. Prace Instytutu Badawczego Leśnictwa, Rozprawy i Monografie, Sękocin Stary.
4. Danielewska A., Kondratiuk P. 1996. Geologia, rzeźba i hydrografia - czynniki warunkujące zróżnicowanie siedliskowe w dolinie Górnej Narwi. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol. 428: 15-23.
5. Dembek W., Danielewska A. 1996. Zróżnicowanie siedliskowe doliny Górnej Narwi od zbiornika Siemianówka do Suraża. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol. 428: 25-38.
6. Dembek W., Okruszko H. 1996. Zasady ekorozwoju doliny Górnej Narwi. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol. 428: 195-201.
7. Faliński J.B. 1972. Potencjalna roślinność naturalna Wysoczyzny Bielskiej. Zakł. Fitosoc. Stos. UW, Warszawa-Białowieża, msc. 24: 2-23.



Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



8. Grabińska, B., Kubeł S. 2011. Geneza doliny Narwi i terenów bezpośrednio przyległych w badaniach geologiczno-geomorfologicznych Polski NE. Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego, Zeszyt (XXV), 53–62.
9. Kwiatkowski W., Wołkowycki M. 2009: Inwentaryzacja roślinności. Obszar Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 – okolice Zalewu Siemianówka. Białystok (ekspertyza niepublikowana).
10. Matuszkiewicz J.M. (red.) 2007. Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski. Warszawa, Monografie IGiPZ PAN 8.
11. Matuszkiewicz W., Faliński J.B., Kostrowicki A.S., Matuszkiewicz J.M., Olaczek R., Wojterski T., 1995, Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300 000. Arkusz 4, IGiPZ PAN, Warszawa.
12. Okruszko H., Oświt J. 1973. Przyrodnicza charakterystyka bagiennej doliny Górnej Narwi jako podstawa melioracji. Zesz. Probl. Post. Nauk. Rol. 1973 z. 134 s. 31-100.
13. Oświt J. 1973. Naturalne łąki mozgowo-mannowe na tle zbiorowisk roślinnych w dolinie Górnej Narwi. Zesz. Probl. Postęp. Nauk Rol. 134: 149-164.
14. Oświt J. 1996. Roślinność, wartość rolnicza i produkcyjność łąk łęgowej części doliny Górnej Narwi. Zesz. Probl. Postęp. Nauk Rol. 428: 51-78.
15. Oświt J., Dembek W., Wszola A. 1996. Walory przyrodnicze i krajobrazowe doliny Górnej Narwi od zbiornika Siemianówka do Suraża oraz podstawy ich ochrony. Zesz. Probl. Postęp. Nauk Rol. 428: 103-112.
16. Penczak T. i in. 1990. Ichtyofauna dorzecza Narwi. Część I. Narew. Rocz. Nauk. PZW, 3, 81-94.
17. Penczak T. i in. 1991. Ichtyofauna dorzecza Narwi. Część IV. Lewobrzeżne dopływy Narwi. Rocz. Nauk. PZW, 4, 83-99.
18. Prokopowicz J. 1996. Perspektywy rozwojowe gospodarstw rolnych użytkujących łąki w dolinie Górnej Narwi w warunkach ograniczeń wynikających z ochrony przyrody. Zesz. Probl. Postęp. Nauk Rol. 428: 141-154.
19. Prończuk J. 1973. Zmiany hydrologiczne i cenotyczne w dolinie Narwi na przestrzeni 33 lat - jako podstawa rozważań melioracyjnych. Zesz. Probl. Postęp. Nauk Rol. 134: 131-148.
20. Sokołowski A.W. 1980. Zbiorowiska leśne północno-wschodniej Polski. Monogr. Botan., 60: 1–205.
21. Wiśniewolski W., Puł G.: Operat rybacki rz. Narew Nr 2, wrzesień 2004 r.
22. Wołkowycki M. 2010: Inwentaryzacja roślinności. Obszar Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 – okolice Starego Lewkowa. Hajnówka
23. Wyniki odłowów kontrolnych prowadzonych przez rybackiego użytkownika na rz. Narew i dopływach: Narewka, Orlanka, Łoknica, Mieńka, Ruda, Czarna, Małynka, Strabelka w 2011. PZW Białystok.



Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

